

ГОДЯС ЩАРКВЫ

РЭЛІГІНА-ГРАМАДЗКІ ЧАСАПС ПРАВАСЛАЎНЫХ БЕЛАРУСАЎ

No 26

КАЛЯДЫ, 1967

Год 13

БОЖАЙ МІЛАСЬЦЮ

СВЯЩЧЭННЫ САБОР ЕПІСКАПАЎ БЕЛАРУСКАЕ
АЎТАКЕФАЛЬНАЕ ПРАВАСЛАЎНАЕ ЦАРКВЫ НА ЧУЖЫНЕ

Да ўсечэснога Духавенства, прэпадобнага Манаства, і ўсіх багалюбівых вернікаў нашых на Чужыне й на Бацькаўшчыне праўываючых

КАЛЯДНАЕ АРХІПАСТЫРСКАЕ ПАСЛАНЬНЕ

„Я СЪВЯТЛО съвету” (Ио. 8, 12).

УДОБЛЕНИЯ ДЗЕЦІ НАШІЯ!

ХРЫСТОС РАДЖАЕЦЦА! Гэта воклік шчырага захаплењя, што выходзіць з кожнага хрысьціянскага сэрца, якое асабліва ў нашыя цяжкія часы шукае цяпла, съятла, любові й супакою на зямлі. Бог Прадвечны Нарадзіўся! Гэта цудоўная вестка Ангелаў, якая нясецца ад хаты да хаты па вёсках і местах, і хоць на кароткі час наснатхнє, супакоем і радасцю напаўняе.

Усяленная весяліся! Гэта слаўны заклік Неба, які праз Ангелаў быў пасланы Богам Айцом амаль дваццаць вякоў таму людзям, што ў цемры прабывалі, збаўленнага Святла зь Неба чакалі. У туу Святыю Ноч запраўды сталася дзіўная навіна: Прачыстая Дзева Марыя Нарадзіла Сына! А Сынам тым быў Сам Бог, Каторы дзеля бязъмежнае Любові Свае да людзей стаўся Богачалавекам! А Нарадзіўся Ён у беднай пячэрзы, сярод галіты ў паніжэннія, бо: „Ня было Яму месца ў гасподзе” (Лк. 2, 7).

Запраўды, адна навіна дзіўнейшая за другую. І зразумела, што ў вабліччы такіх навін, такіх вялікіх тайнаў Боскае Прамудрасці ў Людові ўся прырода зацікла ў гэтую Святую Ноч, а пабожныя людзі ўпалі на калені ў няявымоўным захапленні!

Аднак, каб хоць крыху зразумець гэты збаўленны для нас Плян Божы, глянем на Віфлеем. Што мы там бачым? Уся ваколіца яго ў цудоўным Святле Зоркі Віфлеемскае! Святло наагул радасьць для душы нашае, а там зазвязла не звычайнае святло, а Святло зь Неба! Святло ў цемры ночы. Споўніліся слова прарока: „Народ, што сядзей у цемры, убачыў святло вялікае. Тым, што сядзелі ў ценю съмерці, зазвязла святло незямное” (Іс. 9, 1-2).

І ад таго часу празь вякі гэтае Святло Хрыстовае, асабліва-ж у Святы Вечар цудоўна звязе ѹ радуе душы нашыя. І сымбалем яго звязаўляюцца тысячы лямпак і сьвечак у вашых хатах. Вашая Калядная Ялінка зіхаціць гэтым Святлом Віфлеемскім у Святы Вечар. Але, гэта Святло Зоркі Віфлеемскае, Святло Хрыстовае! І ня дзіва, што душы вашыя цешацца ѹ радуюцца ад гэтага Святла, а яшчэ болей дзеткі вашия!

Святая гэта радасьць, дарагія дзеци Нашыя! Таму радуйцеся ўсе пабожныя хрысьціянскія душы ў Святы Вечар! „У гэтую Святу Ноц усе клопаты свае пакіньце на Яго, Спасіцеля нашага, бо Ён аб вас парупіцца”, радзіць нам сьв. вярхоўны Апостал Пётра (Пёт. 5, 7). Так, парупіцца, бо-ж Хрыстос на тое ѹ прыйшоў на зямлю, каб даць нам Сваё Святло, а гэтым і супакой, радасьць і ўсякую помач. На тое Ён і стаўся Сынам Чалавечым, каб нас зрабіць сынамі Божымі. На тое стаўся слабым Дзіцяткам, каб нас зрабіць моцнымі, на тое стаўся малым, каб нас зрабіць вялікімі ў Службе Яму ѹ бліжнім, на тое бедным, каб нас узбагаціць Дарамі Духа Свайго Святога. Ён у пячэры Нарадзіўся, і пасъля ня меў дзе галавы прыхіліць, каб нам забяспечыць дом нерукаворны ѹ вечны ў Нябесах!

Вось чаму сяньня Неба ѹ зямля весяляцца! Вось чаму ў Святы Зоркі Віфлеемскае Ангелы пяюць: „Слава на вышынях Богу, і на зямлі супакой людзям добрае волі” (Лк. 2, 14). Таму ўсе душамі ѹ сэрцамі злучайцеся з Сіламі Неба, з Боскім Дзіцяткам, усе радуйцеся ѹ весялецеся! Слаўце Яго, сипявайце Хвалу Яму, бо-ж: „Бог так палюбіў съвет, што Сына Свайго Адзінароднага паслаў, каб кожны, хто ўверуе ѹ Яго, не загінуў, а меў жыцьцё вечнае” (Іо. 3, 16).

Добры звычай існуе ў нас: на РАСТВО ХРЫСТОВАЕ ўзаемна вітаць сябе, складаць найлепшыя пажаданьні. І Мы, як вашия Архіпастыры, складаем вам Нашыя пажаданьні: асабліва ѹ гэтыя святыя Дні Раства Хрыстовага пашырайце ўзаемную любоў, выбачайце крываўды свае, злучайцеся ѹ адну дружную брацкую сямейку на радасьць Хрыстовую, вашую ѹ нашае Св. Б. А. П. Царквы.

Тады душы ѹ сэрцы вашия стануцца ясьлямі для Боскага Дзіцятка, Хрыста, і Ласка Яго будзе з вамі, а гэтым і з усім нашым шматпакутным Народам Беларускім. Тады нямінуча зазвязе Свят-

ло ў цемры яго, у ягоным ценю съмерці бязбожнае няволі. Счэзнуць як дым усе ворагі яго, і нашая любая пакутніца Маці Беларусь народзіцца да новага, съветлага ѹ радаснага жыцьця. Няхай жа Раство Хрыстовае ўзмоцніць гэтую веру нашую! И ў Боскай Веры ўсе ўсклікнем: Багаслаўленая няхай будзе Святая Ноч, бо яна дала нам Спасіцеля нашага, нашую радасьць, нашае шчасльце, і жыцьцё вечнае!

І ў гэтай Веры, Любові ѹ Надзеі на Нованараджанага Бога ѹ Спаса нашага Ісуса Хрыста віаем вас, усечэсныя Айцы, і любыя Браты ѹ Сёстры зь Вялікім і Радасным Святам: РАСТВОМ ХРЫСТОВЫМ, і з надыходзячым НОВЫМ ГОДАМ. Пасылаем усім вам і ўсяму нашаму Вялікаму Беларускаму Народу Нашае Архіпастырскае багаславенства, і ўсклікаем: ХРЫСТОС НАРАДЗІУСЯ! ЯГО СЛАЎЦЕ! Сьпявайце Хвалу ѹ Маці Яго, Прачыстай Дзеве Марыі!

Ласка, Mір і Багаславенства Госпада Бога, для нас Народжанага, крыніцы Святла, Супакою, Любові, Радасьці, Шчасльца ѹ Спасеньня, Ісуса Хрыста разам з Богам Айцом і Богам Духам Святым няхай будзе з усімі вами. АМІНЬ.

СЪМІРЭННЫ АРХІЕПІСКАП СЕРГІЙ

Глава Свяшчэннага Сабору Епіскапаў
Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае
Царквы

Дана Году Божага 1967
месяца сьнежня
Аўстралія-Амэрыка.

СЪМІРЭННЫ АРХІЕПІСКАП ВАСІЛІ
Сакратар Свяшчэннага Сабору Епіскапаў
БАПЦ на Чужыне.

ПОМНІ... ХРЫСТОС ПРАХОДЗІЦЬ

Адзін чалавек сядзеў пры дарозе блізка Ерыхону й жабраваў. Хоць ён быў съляпы, але духам бадзёры. Ён добра адчуваў, як масы народу праходзілі па дарозе. Мусіла быць нешта нязвычайнае, бо людзі гэтая ўсякім мовамі голасна ѹ радасна выяўлялі сваё захапленыне. И гэтая іскра захапленыня як вагнём абняла душу съляпога. Ён адразу зразумеў, што тут нейкая асаблівая, вялікая падзея, таму зь нейкай невыразнай, але поўнай радасьці надзейі ён запыталаўся ў людзей: „Што гэта такое? И яму сказалі: Ісус Назарэй праходзіць” (Лк. 18, 36-38).

Ісус Хрыстос праходзіць? Праходзіць Той, Каторы ўжо столькі шудаў учыніў? А можа Ён і нада мною зымлуюецца? О, якое гэта было-б шчасльце маё! Не, я не могу прапусціць яго! Такая думка малянкаю прайшла праз ягоную галаву, усхвалявала душу ѹ сэрца. И ён зараз жа пачаў моцна крычаць: Ісусе, Сыне Davідаў, зымлуй-

ся нада мною! Пярэднія лаялі яго, што ён гэтым сваім крыкам пашуае такую паважную падзею, і казалі яму, каб ён замоўк. Але съляпы не звяртаў на гэта ніякае ўагі, бо-ж думаў сабе: о, я не ма-гу прапусьціць гэтага шчасльца свайго, таму яшчэ мацней крычаў: Ісусе, Сыне Давідаў, зымілуйся нада мною!

І гэтае шчасльце не амінула яго. Хрыстос пачуў голас яго, і дзэ-ля Свайго вялікага Міласэрдзя асабліва да тых, што пакутуюць, церпяць, сумуюць і Ласкі Яго патрабуюць, застанавіўся, паклікаў съляпога й запытаўся ў яго: А чаго ты хочаш ад Мянэ? Ці мы мо-жам сабе ўявіць, зь якім хваліваньнем, страхам, адначасна й з ра-даснай надзеяй съляпы падыходзіў да Хрыста? Сылёзы падалі з съляпых вачэй яго, ногі дрыжалі, голас здавалася пакінуў яго, ад-нак, ён перамог сябе й сказаў: Госпадзі, каб мне бачыць! І адказаў яму Хрыстос: Бач жа! Вера твая спасла цябе!

Хто з нас можа прынамсі ўявіць сабе вялікае захапленье, і поў-ную зьмену жыцця чалавека, які быў съляпы, і раптам пачаў ба-чыць! Але, гэта ўжо зусім іншае, радаснае жыццё, жыццё поўнае бясконца падзякі Богу. І ня дзіва, што выздараўлены съляпы зараз жа пайшоў за Хрыстом, Богам сваім, і натхнёна славіў Яго.

А цяпер успомнім сабе слова Хрыстовыя сьв. Апосталам, а гэ-тым і ўсім нам: „Вось Я з вамі ўва ўсе дні да сканчэння веку. Амінь” (Мц. 28, 20). Што гэта значыць для нас? Гэта значыць: для ўсіх нас Хрыстос праходзіць і цяпер, кожнага дня. Праходзіць рана, днём, вечарам і ўначы. Больш таго, Ён стала стукае ў дзіверы душаў на-шых, зь любоўю прамаўляе: Сыну Мой, дачка Мая, адкрый Мне сэр-ца тваё, і Я ўвайду, буду з табою!

Ці кожны з вас разумее гэта й карыстаецца ў жыцці сваім гэ-таю прысутнасцю, Любоўю, Ласкаю й Сілаю Хрыстоваю? Або мо-жя многія з вас на Ягоны заклік не адпавядаюць, маўчаць, застаюц-ца бяздзейнымі, і Ён адыходзіць ад вас? Той съляпы мог сядзець пры дарозе, мог слухаць галасы захапленья людзей і навет падзяляць яго, але нічога не рабіць, і шчасльівай для яго магчымасць прамі-нула-б: ён і далей застаўся-б съляпым!

На вялікі жаль, многія цяпер так робяць. Бо ці-ж мала сярод нас такіх духовага съляпых, што хоць і веруюць у Хрыста, але Вера іхная мёртвая, бо не пацьвярджаецца Богу ѹ людзям мілымі, добрымі чы-намі. Такім сваім бязплённым жыццём яны пазваляюць Хрысту праходзіць каля іх, і ня бачаць Яго, і так застаюцца съляпымі духо-вымі жабракамі, бо-ж толькі Ён, Бог наш, дае нам съятло, мудрасць, радасць, шчасльце на зямлі, і вядзе нас у жыццё вечнае на Небе.

Таму помні аб гэтым. Помні стала, бязупынна. Помні асабліва цяпер, ды асабліва ў вялікія ѹ славіныя дні Раства Яго.

Чаму асабліва цяпер? Таму, што мы жывем у апакаліттычныя часы, у „апошнія дні”, гэта значыць: перад канцом съвету гэтага. Гэта аб нашых часох Хрыстос сказаў: „Тады, калі хто скажа вам: вось тут Хрыстос, ці там, ня верце таму. Бо паўстануць фальшивыя Хрысты, і фальшивыя прарокі, і дадуць вялікія знаменьні ў чуды, каб падмануць, калі магчыма, і выбраных” (Мц. 24, 23-24).

Так асабліва цяпер зразумелыя для нас гэтыя слова Хрыстовыя. Сколькі цяпер бязбожных фальшивых прарокаў! І зь якім посыпехам яны цяпер падманваюць ня толькі духову съляпіх людзей съвецкіх, але запраўды навет і выбраных, пад якімі тут Хрыстос разумеў слугаў Сваіх. Мы тут ужо не гаворым пра такія галасы многіх пратэстанскіх „духаўнікоў”: няма Хрыста! Але ці навет тыя хрысьціянскія духаўнікі, што словамі вызнаюць Хрыста, ня йдуть за атрутнаю пралараандую фальшивых прарокаў? Мы тут навет ня маем на ўвазе тых духаўнікоў, якія носяць расы ды адкрыта ў публічна пашыраюць ілжывую пралаганду тых прарокаў. Ня мала цяпер і запраўдных духаўнікоў, якія съведама, або нясьведама бароняць гэтую ілжу, знаходзяць у ёй розныя „праўды”, і гэтым пацвярджаюць слова Христовыя.

Усё гэта мусіць стацца, кажуць нам сьв. Апосталы, каб выявіўся сын беззаконства, пагібелі, антыхрыст. Але, ён ужо пры дзівярох. Фальшивыя прарокі ды ўсе слугі іхныя робяць дарогу яму ў сэрцах міліёнаў духову съляпіх як съвецкіх, так і выбраных людзей, і магчыма скора мы ўжо пабачым таго анты-Хрыста. Хто мае вушки, няхай слухае, ня раз казаў Хрыстос.

І гэта Ён кажа нам асабліва цяпер, калі на вачох нашых спаўняюцца слова Яго. Вайна, што вядзеца цяпер у Ветнаме, на Блізкім Усходзе ды ў іншых мясцох, ня ёсьць вайною за межы, ці навет за незалежнасць. Не, гэта вайна няпраўды з Праўдаю, цемры з Святылом, зла з Дабром, слабы з Любоўю, съмерці ў пагібелі з Жыццём і Спасенінем, антыхрыста з Хрыстом. Гэта вайна татальная. Яна пачынаецца ў сем'ях, грамадах, пранікае ў Царкву, абыймае ўвесь съвет. І ўсё гэта цяпер называецца вайною за „мір-супакой”! Ясна, такую нязвычайнную ілжу можа пашыраць толькі айцец ілжы — шатан.

Таму ніякіх „нэўтральных” цяпер няма, бо існуюць толькі два фронты: фронт слугаў і работнікаў антыхрыста, і фронт слугаў і работнікаў Хрыста, як Ён Сам сказаў: „Тады будуць у полі двое: адзін бярэцца (на спасеніне), а другі пакідаецца (на пагібелль). Дзіве мелючыя ў журнах: адна бярэцца, а другая пакідаецца” (Мц. 24, 40-41). Так, і Хрыстос тут гаворыць пра два фронты: спасеніня ў па-

гібелі. Іначай і быць ня можа, бо-ж Ён Сам сказаў: „Хто не са Мною, той супраць Мяне” (Мц. 12, 30).

Зразумеў цяпер усё? Калі зразумеў, то помні, не забывай гэтага, стала сябе пытай: а ці я запраўды з Хрыстом? Ці я буду сярод тых, што возьмуцца на спасеньне? И гэта лёгка пазнаць, трэба толькі глянуць на тое, што ты робіш, ці ты жывеш згодна з Навукою Христоваю? Ці ты як словам, так і чынам пацвярджаеш Веру тваю ў Яго: ці ты любіш Яго, як Бога свайго ў першую чаргу, і бліжняга твойго як самога сябе? Ці можа наадварот, ты толькі языкам сваім любіш Яго, а чынамі сваімі пярэчыш гэтаму, бо толькі зло, варожасць пашыраеш, таму будзеш сярод тых, што пакінуцца на пагібель.

Аб гэтым помні асабліва ў сьвятыя дні Раства Хрыстовага, пакуль яшчэ маеш час. Асабліва на Раство Хрыстовае ачысьці душу тваю ад усякіх брудаў, ад усякага зла, каб яна зазвязала съвятлом Зоркі Віфлеемскае, каб ты разам з Ангеламі натхнёна вітаў і славіў Боскае Дзіцяцтва: Хрыстос Нарадзіўся! Ангелы ѹ людзі радуюцца ѹ весяляцца, і я разам зь імі! И я разам зь імі пяю Хвалу Яму, Богу нашаму! Пяю словамі ѹ усім жыцьцём сваім. Бог Прадвечны Нарадзіўся! Яго слаўце!

С. Клім

СЛУЖЭННЫЕ НАРОДУ АСНОВА КАНСТЫТУЦЫИ

Мінулыя нашыя разважаныні тут мы закончылі тым, што для добра, здароўя ѹ духовае моцы дзяржавы неабходная Асьвета, пабудаваная на асновах Рэлігіі, а для гэтага неабходная адпаведная Канстытуцыя, ад якой ужо будзе залежаць ці нашая Беларуская Дзяржава пойдзе па шляху добраму, здароваму, ці па шляху розных грамадzkіх хваробаў, а гэтым заняпаду ѹ съмерці.

Але, як кожная асоба падлягае розным хваробам і съмерці, так і дзяржава мае розныя свае хваробы, у выніку якіх траціць сваю моц і можа памерці. Нашая, у свой час слаўная Беларуская Дзяржава памерла дзеля дзівёх асноўных хваробаў: нутраной і вонкавай. Мы станоўка верым, што нашая Дзяржава будзе адноўленая ў такіх умовах, калі вонкавыя хваробы будуть ужо менш нам дакучаны, і застануцца толькі нутраныя. А наш гістарычны досьлед такі: нашыя вонкавыя хваробы былі папярэджаныя хваробамі нутранымі. Нашыя дзяржаўныя дзеячы памалу пайшли за спакусамі вонкавых варожых нам сілаў, і такім чынам наш дзяржаўны арганізм знутра захварэў, і ужо ня вылячыўся, памер.

І ня толькі нашая Дзяржава памерла на такую нутраную хваробу. Не гаворачы ужо пра Рымскую імпэрыю, ужо на нашых вочах на гэтую хваробу памерлі ѹ такія дзяржавы, як старая Расея,

Польшча, ды Нямеччына нацыстаў. Памерлі таму, што ня мелі Канстытуцыяў і Законаў згодных з Навукаю Божаю.

Што зъяўляецца асноваю Канстытуцыі? На гэтае пытаньне неабходна паставіць другое пытаньне: што ёсьць асноваю здароўя й хваробаў як чалавека, так і грамады й дзяржавы? Адказ тут ясны й толькі адзін: гармонія, або разлад. Бо так, як кожны з нас мае цела, якое можа быць здаровыим, а можа захварэць і передчасна памерці, так і дзяржава, якая таксама мае сваё цела, зложанае з розных Установаў, празь якія выяўляюцца людзкія думкі, погляды, інтарэсы, можа быць здаровая, а можа таксама захварэць і памерці.

У першым выпадку памагае навука мэдыцынская, а ў другім грамадзкая, або палітычная. І як заданьнем першае ёсьць утрымоўваць здароўе цела, і лячыцца яго ўсімі магчымымі сродкамі ў выпадку хваробы, так і заданьнем апошняе ёсьць утрымоўваць здароўе ўсяго грамадзкага арганізму, і перамагаць усякія хваробы ў ім, съерагчы перад съмерцю. Вось гэта й ёсьць аснова Канстытуцыі: здароўе, сіла дзяржавы.

Бязумоўна, як у аснове хваробаў нашага цела ёсьць многа розных прычынаў і сродкаў лячэння іх, так і ў грамадzkім арганізьме ёсьць ня мала розных прычынаў хваробаў яго, і сродкаў лячэння іх. Вось жа, асновы жыцця, здароўя, хваробаў і лячэння іх у абодвух выпадках падобныя: неабходна ведаць ад чаго зъяўляюцца хваробы, і знаходзіць сродкі для лячэння.

Нас тут, аднак, цікавіць перадусім здароўе дзяржаўнага арганізму ды спосабы лячэння ягоных хваробаў. Ясна, дзяржаўнае здароўе гэта супакой, лад, парадак, дабрабыт, а хваробы яго гэта разлад, хаос, гора, бяды. У першым выпадку дзяржава здаровая, бальшыня грамадзян задаволеная й радасная, а ў другім хворая, многія церпяць, наракаюць, бурацца. І з гэтага мы бачым, якое вялікае значэнне мае грамадзка-палітычная навука, якая дбае пра здароўе дзяржавы.

Вось чаму пытаньне адпаведнае Канстытуцыі, як асновы добра народу, нязвычайна важнае, бо пытаньне ня толькі самога існавання, але й развіцця, непарушнасці, свабоды, радасці й шчасця ўсіх у поўным зразуменіі сваіх правоў і абавязкаў, а гэтым і у натхнёной дзеянасці, у будове свае культуры, гісторыі, велічы ї славы.

І тут мы бачым, што справа будовы здаровага, паспяховага й радаснага дзяржаўнага жыцця вельмі складаная. Яна патрабуе вялікага разуму, добрых ведаў, адпаведнае навукі. А кожная навука ёсьць тэаратычная й практичная. Тэаратычная дае асноўныя законы, а практичная праводзіць іх у жыццё. Адсюль у кожнай галіне навукі ёсьць тэарэтыкі й практикі. І практик толькі тады па-

съпяхова працуе, калі ведае асновы й законы свае дзейнасьці.

А цяпер паставім пытаньне: адкуль людзі навукі пазнаюць асноўныя законы ў сваёй галіне? У адказ на гэтае пытаньне паставім другое: хто стварыў сусьвет і чалавека, і даў ім Законы Свае? Кожны сумленины чалавек адкажа: адзіна й толькі Усемагутны Дух, Бог. Адсюль мы бачым, што запраўдная навука толькі ў Богу, таму яна й адзіна дабрадатная для ўсіх людзей. І кожны вучоны толькі тады пасъпяхова працуе, калі ведае гэта, і з пакораю ў сэрцы стараеща пазнаваць гэтыя Законы Божыя. Бязумоўна, кожны, навет самы самы вялікі вучоны недасканалы, таму ня можа поўнасьцю пазнаць гэтыя Законы, і адкрывае толькі меншую, або большую частку іх у залежнасьці ад таго, як ён злучыўся з Духам Святым, праз Каторага Бог Законы Свае ўстанавіў, праз Каторага й цяпер дзее, кіруе ўсім. І тут таксама адказ на тое, чаму гэта многія вучоныя, асабліва-ж у галіне дзяржаўнага жыцьця, памыляюцца, твораць фальшивыя тэорыі. Але, гэта таму, што яны ня ведаюць Бога й Ягонага Духа Святога, без Якога ніякае запраўдане навукі німа, і быць ня можа.

Адсюль для нас зусім ясна, што калі ў мэдыцыне яшчэ бязбожны лекар можа часткова пазнаваць хваробы цела й лячыць іх, то ў дзяржаўным жыцьці такі бязбожны вучоны ніякім чынам ня можа пазнаць ані прычыну хваробы гэтага арганізму, ані даць адпаведны лек на іх. Тым болей такі практик тут, які дзее на аснове гэтых фальшивых тэорыяў, гэтыя хваробы толькі ўзмацняе, і вядзе арганізм гэты да ўпадку й съмерці.

Бязумоўна, раней, чым зьявіліся вучоныя мэдыкі, ужо даўно пе-рад імі, існавалі практикі-знахары, якія ў выпадку паважнейшых хваробаў былі бязрадныя. Тое самае й у дзяржаўным жыцьці. І тут доўга кіравалі народамі людзі без адпаведнае навукі, таму часта замест добра рабілі шкоду. Але ўжо ад часоў Гіпакрыта мэдыцына зрабіла вялікі крок наперад. Ужо даўно знахары амаль поўнасьцю зьніклі, бо ўжо даўно лекар для свае практикі мусіць мець адпаведны дыплём.

Нажаль, ня тое мы бачым у палітычна-дзяржаўным жыцьці. Тут часта й цяпер такі главар вялікае партыі, ня маючы ніякага адпаведнае навукі, грае большую ролю, чым чалавек з такою асьветаю. Таму мы й назіраем тут панаванье невукаў і дэмагогаў, якія ані не разумеюць прычыну грамадzkіх хваробаў, тым болей ня могуць зарадзіць ім, наадварот, толькі павялічваюць іх. Вынікі гэтае бяды мы бачым усюды. З аднаго боку людзі хваляцца сваімі тэхнічнымі асягненнямі, а з другога боку ўсюды страх, няпэўнасьць, пагрозы розных катастрофаў.

Гэта прадбачыў вялікі філёзаф Платон, які казаў: Пакуль дзяржавамі не пачнуць кіраваць філёзафы, датуль зло не перастане існаваць ня толькі ў нашых грэцкіх дзяржавах, але напэўна ѹ уса съвеце. Як бачым цяпер, Платон меў многа праўды. Так, ён быў запраўдны вучоны таксама таму, што прызнаваў у чалавеку душу, якая дзее на вышэйшым узроўні. Таму Платон у сваёй навуцы пра дзяржавнае жыцьцё гаварыў тя толькі пра этыку, псыхалёгію й філізофію, але ѹ пра Рэлігію.

Навука Платона, аднак, была аднабаковая, таму ѹ ня мела належнага ўплыву на дзяржаўнае жыцьцё. Лекар можа памагчы хвораму тады, калі хворы выконвае загады яго, прыймае прадпісаныя лекі. Тоё самае ѹ у выпадку хваробы ѹ дзяржаўным арганізмем. Найлепшы дзяржаўны дзеяч ніяк не паможа, калі людзі адпаведна не ўзгадаваныя, а таму ѹ не разумеюць ягоных радаў-лекаў. Яны ім пакажуцца надта горкімі, і зъявяцца дэмагогі з сваімі салодкімі лекамі ѹ павядуць іх да катастрофы.

Вось тут і была памылка Платона, бо мала таго, каб дзяржаваю кіравалі вучоныя, філёзафы, неабходна яшчэ, каб людзі разумелі іх, былі адпаведна ўзгадаваныя. А для гэтага патрэбная адпаведная Канстытуцыя ды Царква, бо толькі Яна можа ўзгадаваць людзей, а не дзяржаўныя законы, навет не Канстытуцыя, як такая. Канстытуцыя толькі дае аснову для гэтага ўзгадавання Царкве. Гэтага не разумеў Платон, і ня мог зразумець, бо ѹ гой час Царквы Хрыстове яшчэ ня было. Так, толькі Царква пры адпаведных умовах можа ўзгадаваць людзей, каб яны стала рабіці добро, выконвалі добрыя законы паданыя ѹ Канстытуцыі, на сваю карысць і радасць, бо толькі Царква мае Праўду ѹ Духу Святым, а таму ѹ запраўдную навуку людзкога жыцьця, ягонага здароўя, супакою, свабоды, дабрабыту, культуры, славы.

Але, многія народы цяпер цяжка хворыя таму, што жыцьцём іх кіруюць невукі, дэмагогі, бязбожнікі. Хворыя ѹ мы, хоць і не па сваёй віне, але жорсткае жыцьцё не звязртае на гэта ніякае ўагі. Але, як хвораму лекар можа памагчы толькі тады, калі хворы слухае яго, так і мы павінны паслуhaць свайго лекара, якім ёсьць Гаспадзь Бог. І калі пры аднаўленыні нашае Дзяржавы нам яшчэ можа памагчы нейкая людзкая сіла, то ѹ тым, каб яе належна будаваць, каб яна была здаровая, давала ўсім супакой, дабрабыт і радасць, ніхто ўжо збоку нам не паможа. Гэта зможам зрабіць толькі мы самі з дапамogaю Божаю.

Аднаўленыне нашае сувэрэннае Дзяржавы будзе добрым пачаткам для нас, але калі? Тады, калі мы паложым добры фундамант пад яе: прымем такую Канстытуцыю, якая будзе ѹ згодзе з Наву-

каю Божаю, і будзе праводзіцца ў жыцьцё у гармоніі з нашаю съв. Царкою Хрыстоваю, тады мы будзем пажынаць добрыя плады. Тады мы напэўна добра паслужым свайму Народу, бо добра будзем служыць адзінаму Законадаўцы съвету й людзей Госпаду Богу, ад Ка-торага толькі й паходзіць усякае добро.

Дарагія чытачы! Дзехто з вас магчыма скажа: ну, асновы Канстытуцыі тут можа й добра паданыя, але нам хацелася-б дакладней ведаць пра зъмест яе. Добра, аб гэтым пагаворым у наступным нумару „Голосу Царквы”.

С. К.

(Далей будзе)

СТАРЫЯ СІВЕРНЫЯ ВЕТРЫ

Дзеякія нашыя навет зусім шчырыя аўтакефалісты пра цяжкія падзеі ў нашай Съв. БАПЦаркве ў Нью-Ёрку кажуць: „Бруклінскія падзеі”, бо тут цэнтр нашага царкоўнага жыцьця, тут наш Кафедральны Сабор на чале з Уладыкаю Васілём, як правячым Епіскапам нашае Съв. БАПЦарквы ў Амэрыцы й Канадзе. Пастараемся аб'ектыўна глянуць на гэтыя падзеі, каб пазнаць, што тут ніякія „Бруклінскія падзеі”, а старыя сіверныя ветры. Ветры, якія сваім лютым холадам ужо ня раз замарозілі нашую маладую кветку: Съв. БАПЦаркву, паслалі ў магілы тысычы вернікаў Яе.

Хто з нас можа ведаць, бо-ж дакумантаў німа, сколькі духаўнікоў і мірян на чале з съв. п. Мітрапалітам Варлаамам у Магілеве страцілі сваё жыцьцё ў 1812-1813 гадох, калі ён тады аднавіў Аўтакефалію нашае Съв. Б. П. Царквы? Расейскія гісторыкі толькі кажуць: Мітрапаліт Варлаам быў пасланы ў манастыр, дзе скора „памер”. Аб tym жа, сколькі съвяшчэннікаў загінула, і сколькі звычайных міран, якія тады памагалі адбудоўваць Аўтакефалію нашае Съв. Б. П. Царквы, мы ніколі не даведаемся, але напэўна тут загінулі сотні, калі ня тысычы.

Але ужо многа больш мы ведаем пра такія няшчасныя ахвяры наших аўтакефалістаў у часох другога аднаўлення Аўтакефаліі нашае Съв. Б. П. Царквы на чале з съв. п. Мітрапалітам Мэлхіседэкам у гадох 1922-1927. Мы тут ужо дакладна ведаем: Мітрапаліт Мэлхіседэк, тры Епіскапы, дзьве тысычы съвяшчэннікаў і сотні тысяч міран. Але, гэтыя сіверныя бязбожныя ветры пралілі мора Беларускае крыві, скасілі галовы многім тысячам нашых суродзічаў, будаўнікоў Аўтакефаліі нашае Съв. Б. П. Царквы. Пра сіверны подых гэтага ветру на Аўтакефалію нашае Съв. Б. П. Царквы ў 1946 р. ўсе мы ведаем.

Гэты апошні подых мы, аднак, апанавалі, і зноў аднавілі нашую Аўтакефалію. Цяжкая, вельмі цяжкая была нашая праца тут, бо-ж

мы гэта рабілі ў вельмі неспрыяльных умовах: на эміграцыі, безъ ніякіх сродкаў. Аднак, мы мелі тут гарачыя сэрцы, моцны дух, са- маахвярнасць, любоў, бо ведалі, што Яна, нашая Сьв. Б. А. Царква гэта найбольшы скарб, гонар і слава ўсяго нашага Беларускага Народу, ня толькі нас эмігрантаў. І дзякуючы гэтаму запалу, энтузыязму й самаахвярнасці нашых аўтакефалістаў мы памалу, але добра пачалі разбудоўваць і ўзмацняць гэты наш гонар і гэту нашу славу па ўсім вольным съвеце. Амаль усе нашыя Парафіі пабудавалі, ці прыдбалі сабе прыгожыя Храмы з залямі для розных царкоўных і грамадзкіх патрэбаў, нашае царкоўнае жыцьцё пачало ўзмацняцца, зьявіліся навыя духаўнікі, новыя Парафіі, а гэта ў сваю чаргу спрыяла ўзмацненню й нашага грамадзкага жыцьця, бо-ж нашая Сьв. А. П. Царква Беларуская, таму Яна спрыяе й усякім спосабам памагае ўсім нашым прыхажанам таксама ѹ у іхнай грамадзкой працы, якая ў сваю чаргу памагае нашай Сьв. Б. А. П. Царкве. І такая гармонія зразумелая, бо-ж усе мы Беларусы, усе імкнемся да аднаго: вызвалення нашае любае Маці Беларусі ад тых сіверных ветраў.

І цэнтр гэтых сіверных ветраў занепакоіўся, і зноў падуў. Усе мы памятаем, як 6-7 год таму падуў на нас гэты сівер Пасланьнем мітрап. Піцірыма. Вечер гэты быў тады надта прастацкі, проста съмешны, і ніякае шкоды нам не спрычыніў. І гэта ўзялі пад увагу майстры таго сіверу. Яны пачалі гатавацца да іншае, больш падступнае ѹ зынішчальнае працы, да новых ветраў, якія прынялі ўжо шырокія маштабы, а гэта маштабы ўсіх Праваслаўных Цэрквau у Амэрыцы, каб іх „аб'яднаць” пад сваю высокую, зынішчальную руку.

І падулі яны на ўсе Праваслаўныя Цэрквы нарадаў-сатэлітаў: сэрбскую, румынскую, баўгарскую, і нарабілі там шмат шкоды, некаторыя зь іх раскалоў й гэтым аслабілі. Яны падулі навет і на Рәсейскую Правасл. Царкву мітрап. Ірынея, называючи яе „некананічнай”, „раскольніцкай”, і мелі посьпех, бо паслушныя ім Усходнія Патрыархі забаранілі яму служэнье ў сваіх Цэрквах, а свайму духавенству служэнье зь ім. Але, вынікі не малыя. Моцна падуў венцер гэты ѹ на Украінскую Правасл. Царкву ў Амэрыцы, спрычыніў і ёй не малыя шкоды, бо апанаваў дзеякіх духаўнікоў і міран, якіх накіраваў супраць іхніх Епіскапаў. Але, майстры ветраў гэтых добра ведаюць як разваливаць, нішчыць Цэрквы ня толькі ў сябе дома, але ѹ у вольным съвеце, тым болей, што яны тут маюць свободную руку, бо ўлады краінаў гэтих ня хочуць ім перашкаджаць у гэтай іхнай „царкоўнай” дзейнасці, і ўжо зусім не разумеюць гэтих іхніх подступаў.

І зразумела, што сівер гэты падуў і на нашую Сьв. Б. А. П. Цар-

кву. Падуў на ўсе нашыя Парафii, а галоўна на цэнтр iх: на Парафiю пры нашым Кафедральным Саборы ў Брукліне. У якім сэнсе? У наступным: паставіць на калені правячага Епiскапа нашае Сьв. БАПЦарквы ў Амэрыцы й Канадзе Уладыку Васіля, і прымусіць яго адыйсьці. Але, толькі гэта, а там ужо развал забясьпечаны!

Праўда, зразумелая й ясная рэч! Нажаль, не для ўсіх, навет для дзеякiх наших шчырых аўтакефалістаў гэтая справа ўсё яшчэ ня ясная. Ім усё яшчэ здаецца, што тут справа не ў развале нашае Сьв. БАПЦарквы, а ў дзеякiх непаразуменьнях між Царкоўнаю Радаю й Уладыкам Васілём. Таму падаем тут дзеякiя выясняненынi, тым больш, што правадыры гэтага развалу вельмi ахвотна цвердзяць: што, мы хочам разваліць нашую Царкву? Няпраўда! Наадварот, мы хочам Яе ўзмацніць, а развольвае Яе ніхто іншы, як... Уладыка Васіль сваім... „дыктатарствам”! Мы ў ягония царкоўныя справы не мяшаемся, тады як ён стала ўмешваецца ў нашыя адміністрацыйныя справы! І тут уся бяда. Ня плацім яму? Так, ня плацім, бо мы ў Царкве гаспадары, а ён ня хоча здаць нам дакументаў, у тым ліку ѹ царкоўную пячатку! Ён уважае сябе Настаяцелем, тады як мы назначылі Настаяцелем а. Юрый. Ня нашая гэта справа? Не, нашая, бо Уладыка Васіль ня слухае нас. Мы ў Амэрыцы, тут дэмакратыя, і Уладыка мусіць слухаць нас, а калі ня хоча, няхай адыходзіць!

Ня добра мы зрабілi, што паслалi тэлеграмы некалькiм прыхажанам, у якiх забараніл iм прыходзіць у Царкву? Не, добра, бо адзiн зь iх быў супраць нас у БАЗА, а другiя надта актыўна памагаюць Уладыцы. Ня нашая гэта справа? Не, нашая, бо-ж мы гаспадары! Ня добра мы робiм, ламаем нейкiя царкоўныя правілы, што прыймаем новых прыхажан бяз згоды Уладыкi? Не, добра, бо, папершае, мы гаспадары, а падругое, наш Настаяцель а. Юрый згодны з гэтым. Таксама мы добра робiм, калі склікаем Сходы Парафii бяз ведама ѹ багаславенства Уладыкi, бо нам iх багаслаўляе а. Юрый. Таксама апошнi Перавыбарчы Сход быў праўны, хоць мы яго ѹ склікалi бяз ведама Уладыкi, і Уладыка ня меў права развязваць яго, бо яго нам багаславiў а. Юрый, і пазбаўляць яго сану Уладыка ня меў права, бо мы супраць гэтага.

Вось жа, як бачыце, мы ня супраць Уладыкi Васіля, не, і цяпер мы вызнаем яго, толькі няхай зразумее, што мы гаспадары, і ён павінен слухаць нас. Мы яму часта пагражалi, у Царкву хацелi не пусьціць? А што-ж тут дзiўнага? Чаму ён ня слухае нас, як гаспадароў Яе? Чаму ня хоча зразумець асноваў дэмакратыi? Не пазволілi Уладыцы склікаць Надзвычайны Сход? Так, не пазволілi, бо дурныя людзi маглi-б паслухаць яго, і ён бы меў бальшыню гала-

соў. Гэта пярэчыць Статуту? Магчыма, але гэта ня важна, бо мы самі Статут!

Мы тут падалі толькі малую частку бязупыннага ламаньня царкоўных правілаў, Закону й Статуту нашае Сьв. БАПЦарквы гэтымі „гаспадарамі”. Але ё з гэтага кожны хіба зразумее, які ў адкуль падуў гэты сівер на нашу Сьв. БАПЦаркву. Але, падуў з таго самага цэнтру, адкуль падуў у гадох 1812-1813, 1922-1927, 1946. Так, гэта той самы мароз на нашу маладую кветку: Сьв. Б. А. П. Царкву.

Сотні разоў Уладыка Васіль старався дагаварыцца з гэтымі „гаспадарамі”, устанавіць супакой, лад і парадак у нашай Парафіі пры Кафедральным Саборы, нажаль, надарэмна, бо для іх не існуюць ніякія царкоўныя правілы, навет Статут. Урэшце ўсе пераканаліся, што дагаварыцца тут ніяк ня можна, бо „гаспадары” гэтыя дзеяньюць пад уплывам таго сівернага ветру, узмоцненага яшчэ мясцовымі ветрыкамі, а мэтаю яго ёсьць не паразуменне, не супакой, лад у нашай Кафедральнай Парафіі, а нешта зусім іншае, а гэта: развал, руйна. Цікава, што ў спосабы тут тыя самыя, што ў „там”. Там цэрквамі кіруюць паслушныя „дваццаткі”, якія кожнага дня могуць съяшчэнніка, або Епіскапа ня толькі не пусціць у Царкву, але ў высласць у „далёкія месцы”, бо-ж: мы гаспадары!

Спадзянемся, што ўсе ўжо добра зразумелі цяпер так званыя „Бруклінскія падзеі”, а таксама ў мэту іх. Станецца гэта? НІКОЛІ! Ёсьць Бог на Небе, і Ён паможа нам уратаваць наш гонар і нашу славу: нашу Сьв. Б. А. П. Царкву. Вернецца сівер гэты на галовы тых, што выслалі яго, а ўсе нашыя прыхажане, што ўзмацнялі сівер гэты, з часам будуць чырванець ад сораму. Мы тут не падаем імёнаў іх, бо яны ў так ведамыя. Няхай жа апамятаюцца, пакуль час, і нашае Беларускае сэрца, тым болей сэрца Уладыкі Васіля, выбачыць ім. Слава, вечная слава нашай пакутніцы ў любай Маці Сьв. Б. А. П. Царкве!

Аўтакефаліст

АБ'ЕДНАНЬНЕ ЦЭРКВАЎ

Гэтая вялікая справа пачала прыймаць канкрэтныя формы. Аб'еднанье перадусім Праваслаўнае ў Каталіцкай Царкве праводзіцца ў сэнсе закліку Хрыстовага, каб усе былі АДНО. Паўтараем, аб'еднанье, а не прыеднанье. Вялікімі прыхольнікамі гэтага аб'еднанья зьяўляюцца Галовы гэтых Цэрквай: Патрыарх Атанагорас і Папа Павал. Да іх далучыўся ўжо ў новы Глава Грэцкай Праваслаўнае Царквы.

Ужо адбыліся тры спатканыні Патрыарха Атанагораса з Папаю Паўлам з гэтаю мэтаю: у Ерусаліме, Канстантынопалі ў Рыме, ужо адбылася супольная Служба Божая. Гэтае аб'еднанье праводзіцца на аснове ўзаемнае пашаны ў любові. Патрыарх Атанагорас сказаў:

Магчыма я не дажыву да гэтага слайнаага аб'еднаньня, але яно ўжо блізкае.

I, каб прысьпяшыць яго, Атанагорас адведаў нядайна сатэлітных праваслаўных патрыархаў дзеля прыніцьця ўжо канкрэтных мерапрыёмстваў. Патрыарх меў у пляне адведаць і маскоўскага патрыарха Аляксея, але апошні адказаў, што яшчэ не гатовы да прыніцьця Атанагораса. Бязумоўна, гэта голас не Аляксея, а гаспадароў яго. Ці яны супраць аб'еднаньня? Не, яны ня супраць. Толькі яны разумеюць усякае аб'еднаньне пасвоему. Для іх важнае толькі такое аб'еднаньне, у якім яны гаспадары, а не такое, у якім яны могуць мець толькі адзін з многіх галасоў. Паколькі-ж Усходнія Патрыархі моцна прыслухаюцца да голасу Масквы, а ўжо даўжэйшы час ня вольны ад гэтага й Ватыкан, дык справа аб'еднаньня Цэркваў прынамсі ў бліжэйшым часе абмяжуецца ўзаемнымі дыялёгамі ў пажаданьнямі.

ХРОНІКА КАНАНЧНЫЯ ВІЗЫТАЦІІ УЛАДЫКІ ВАСІЛІЯ

ТОРОНТО, КАНАДА. На просьбу Настаяцеля, Архімандрыта а. Мікалая й Царкоўнае Рады, Уладыка Васілі ачоліў урачыстасць тутэйшае Парадії: ХРАМАВАЕ СЬВЯТА нашае Царквы Св. КІРЫЛЫ Тураўскага ў суботу ў Нядзелю, 13-14-га травеня, у Нядзелю Жонаў Міраносіцаў.

У суботу Уладыка адслужыў урачыстую Вячэрню, а ў Нядзелю ўрачыстую св. Літургію ў асысьце Архімандрыта а. Мікалая. Як Уладыка, так і а. Архімандрыт натхнёна служкілі таксама ѹ таму, што Царква была запоўненая вернікамі з Торонто, Ашавы ды іншых наших асяродкаў. Уладыка сказаў чулую, зъмістоўнuto пропаведзь як пра Жонаў Міраносіцаў на слова Саламона: „Добрая, пабожная Жана гэта вянок на галаву Мужа. Яна даражэйшая за перлы, яна дар Божы” (Прыт. 12, 4, 31:10), так і пра нашага слайнаага Патрона й Златавуснага св. КІРЫЛУ Тураўскага. Уладыка тут падаў вернікам Слова яго на тэму: Вясна. Усе радаваліся з ангельскас красы, мудрасці ѹ любові гэтага нашага вялікага ѹ слайнаага Брата й Патрона, горача дзякавалі Богу за яго, і ў сэрцах сваіх складалі прырачэньне таксама аддана ѹ самаахвярна службыц Госпаду нашаму Ісусу Хрысту, Ягонай і нашай Св. БАПЦаркве, і сваёй Маці Беларусі, каб ён з Ласкі Свае памог нам штонайхутчэй вызваліць Яе з бязбожнае няволі. Вельмі прыгожа пяяў узмоцнены Хор пад кіравецтвам Сп. М. Ганько. Служба Божая закончылася Малебнам, Многалецьцямі ѹ гімнам „Матутны Божа”.

Пасыль адбыўся традыцыйны супольны абед, які вельмі ўдала прыгатавазалі нашыя слайныя гаспадыні, а ўдзельнікаў яго было звыш 100 асобаў. Скоро пасыль Малітвы Уладыкі пачаліся прыгожыя прамовы ѹ радасныя „Многая лета”. Гаспадаром быў старшыня Царкоўнае Рады Сп. В. Целеш. Ён прыгожа прывітаў Уладыку Васілія, архіман. а. Мікалая, Царкоўную Раду, прадстаўнікоў розных Арганізацыяў і ўсіх вернікаў з Храмавым Святым, і горача падзякаваў усім за самаахвярную працу. Таксама прыгожа гаварылі пасыль ѹ многія іншыя прамоўцы. Усе яны горача жадалі поспехаў нашай Св. БАПЦаркве, якая так прыгожа службыц Богу ѹ Бацькаўшчыне. Радасны настрой

усіх яшчэ болей узмацніўся наступным здарэннем: НОВАЯ ПАРАФІЯ Сьв. Б. А. П. Царквы.

Пасыль некалькіх прамоваў да Уладыкі Васілія падыйшлі чатыры сябры Царкоўнае Рады ў Дэтроіце, і Старшыня яе др. Я. Сажыц сказаў яму: Высокапрэзэсвятыненайшы Уладыка, багаславіце нашу Царкоўную Раду й Парафію Сьв. БАПЦарквы ў Дэтроіце. Уладыка Васілі абняў др. Я. Сажыца, пацалаваў, і сказаў: Бог багаславіць і я багаслаўляю. Пасыль гэтага ён абняў, пацалаваў і багаславіў і ўсіх іншых сяброў гэтае Царкоўнае Рады. Прыйсунтыя на мамант заіхлі, а пасыль залі загрымела ад воллескаў ды ад „Многая лета” гэтай нашай новай Царкоўнай Радзе! Але, усе радаваліся, бо напэўна й Сам Бог з нас радаваўся. Радаваўся таму, што мы ўзмацняем нашу Сьв. БАПЦаркву Яму на Славу, а нам і ўсяму нашаму Беларускаму Народу на дабро, гонар і сілу. І гэтая радасць натхніла нас на далейшую самаахвярную працу. Абед закончыўся Малітваю й Гімнам.

КЛІУЛЭНД. Наступнае Нядзелі, 21-га травеня, Уладыка Васіль, на просьбу Наставца прат. а. Аляксандра й Царкоўнае Рады ачоліў урачыстасць тут: ХРАМАВАЕ СВЯТА нашае Парафії ЖЫРОВІЦКАЕ МАЦІ БОЖАЕ. А 10-ай гадз. рана Уладыка прыбыў у нашу Царкву. Як і ў Торонто, так і тут перад Царквою яго віталі дзяўчаткі, пасыпаючы яму дарогу кветкамі, далей яго вітаў Царкоўны Стараста з хлебам і сольлю, а ў Царкве а. Аляксандар з сьв. Крыжам, і прасіў яго ачоліць Службу Божую ў чэсьць Жыровіцкае Маці Божае. Уладыка багаславіў сьв. Крыжам усіх навокал і пайшоў да Іканастасу, дзе пасыль малітваў скозаў прыгожае слова на тэму: Шырыня, даўжыня, глыбіня й вышыня Любові Божае з Пасланьня сьв. Ап. Паўла.

Пасыль гэтага Уладыка пачаў урачыстую Службу Божую ў асысьце прат. а. Аляксандра, двух украінскіх пратаіерэяў Сыціпана й Лявона, і протадыякана а. Калістрата. Царква нашая была запоўненая вернікамі, бо-ж такая ўрачыстая Служба Божая рэдка ў нас бывае. Усе радаваліся, у тым ліку й Уладыка. Таму й пропаведзь яго пра Жыровіцкую Маці Божую, Нябесную Заступніцу нашую, якая зь любові Свае да нашага пабожнага Беларускага Народу зьявілася нам у Смаленску, Вільні, Менску, асабліва-ж у Жыровіцах, якая й цяпер не пакінула нас, і цяпер Яна памагае нам у нашым змаганьні зь бязбожнымі ворагамі нашымі, многіх кранула да глыбіні душы. „Багародзіца Дзево радуйся”..., „Пад Твою Міласць прыбягаем”... натхнёна закончыў Хор гэтую чулую пропаведзь Уладыкі. Бязумоўна, нашыя слайныя харыстыя пад кіравецтвам нашага выдатнага рэгента Сп. К. Кіслага асабліва ў гэтую Нядзелю чаравалі ўсіх сваім съпевам.

НОВЫ ДЫЯКАН БАПЦарквы. Натхненнае ўсіх было ўзмоцненае яшчэ і тым, што Высокапрэзэсвятынны Уладыка Васіль ў часе сьв. Літургіі рука-палажкы ў сан дыякана нашага паважанага, пабожнага прыхажаніна ў сипявака Сп. Міхailа Страпко, які ўжо як дыякан і саслужыў Уладыцы й Духавенству. Тым большая была радасць усіх і вялікая падзяка Уладыцы Васілю, нашому Духавенству ды ўсім будаўніком нашае Сьв. Б. А. П. Царквы.

Служба Божая закончылася Малебнам, Многалеццямі, якія Уладыка наўмысна прадоўжыву, каб паслушаць вельмі прыгожую мэлёдью нашага кампазытара Сп. К. Кіслага на „Многая лета”, і царкоўным гімнам „Магутны Божа”.

Пасыль адбыўся наш традыцыйны супольны абед, вельмі добра прыгатаваны нашымі зараднымі гаспадынямі. І тут нашая радасць была вялікая. Нашая прасторная залі была ўшчэрць запоўненая, бо-ж рэдка калі мае ў сабе Уладыку, трох сьвяшчэннікаў, пратадыякана й дыякана. Таму кожны ста-

раўся быць тут, тым болей, што тут была ежа ня толькі для цела, але й для души: шматлікія прыгожыя прамовы, у тым ліку й Уладыкі. Ніхто й не заўважыў, як некалькі гадзін хутка праляцелі, і прыйшоў канец: Малітва Уладыкі ў ягонае багаславенства. Горача дзякуем Богу за нашую Сьв. БАПШаркву, нашага самаахвярнага Уладыку Васіля, нашае самаахвярнае Духавенства ў санаахвярных верніку Яе.

НЬЮ БРАНСВІК. У Нядзелю, 4-га чэрвеня, на просьбу Настаяцеля, мітрапата а. Сыцяпана й Царкоўнае Рады, Уладыка Васіль ачоліў тут ХРАМАВАЕ СВЯТА Парафіі ЖЫРОВІЦКАЕ МАЦІ БОЖАЕ. Нам здаецца, што Уладыка мае да нас асаблівую любоў, а гэта таму, што нашая памерна малая Парафія прыыдбала ня толькі Беларускі могильнік, але й уласную Царкву з домам пры ёй. І мы яму таксама адказваём нашаю любоўю, і Уладыка адчувае гэта, таму заўсёды радасна служыць у нас. Так было ѹ цяпер, калі ён у асысьце Мітраf. Прат. а. Сыцяпана служыў сьв. Літургію, нагхненые Уладыкі передавалася ўсім вернікам, асабліва-ж ягонае прыгожае Слова пра Жыровіцкую Маці Божую, як нашую нязъменную памочніцу й Заступніцу Нябесную! І магчыма дзеля гэтага таксама й Хор наш пад кіравецтвам Сп. Ф. Родзько прыгожа съпявай. Служба Божая закончылася Малебнам. Многалецьцямі, і напым царкоўным гімнам „Магутны Божа”.

І з гэтаю радасцю ўсе, у ліку звыш 100 асобаў, пасыпшылі ў нашую прыгожа адбудаваную царкоўную залю на традыцыйны абед, які нашыя бліскучыя гаспадыні вельмі ўдала прыгатавалі. І зараз жа, пасыля Малітвы Уладыкі ўсе адчулі, што яны адна дружная брацкая сямейка, а дзе яна такая, там і радасць. І з гэтаю радасцю скора пачаліся прыгожыя прывітанні ѹ прамовы. Але, кожны тут меў радасны для сябе дзень, і горача дзякаваў Госпаду Богу, Жыровіцкай Маці Божай і нашай Сьв. БАПШаркве. Абед закончыўся Малітваю Уладыкі ў ягоным багаславенствам.

НОВЫ СВЯЩЧЭННИК БАПЦ. У суботу, 9-га сьнежня, у Царкве Жыровіцкае Маці Божае ў Нью Брансвіку Высокапрэасвяшчэнны Уладыка Архіепіскапа Васілі рукапалажкы ѹ выдатнага ѹ пабожнага нашага патрыёта Сп. Васіля Кендыша ў Дыякану, а ў Нядзелю, 10-га сьнежня, у Кафедральным Саборы ў Брукліне рукапалажкы ѹ яго ѹ СВЯЩЧЭННИКА. Саслужылі Уладыцы Архімандрит а. Мікалай і Мітраf. Прат. а. Сыцяпан. На ўрачыстасці было каля 150 асобаў. Горача вітаем Айца ВАСІЛЯ, і жадаем яму плённае працы Госпаду Богу ѹ нашай Сьв. Б. А. П. Царкве на Славу, а нам усім на дабро ѹ радасць.

СЬВЕЖЫЯ МАГІЛКІ. З сумам паведамляем, што 19-га каstryчніка, і 26-га каstryчніка адышлі ѹ вечнасць нашыя прыхажане: Аляксандар Махноўскі, і Даніла Клінцэвіч. **ВЕЧНАЯ ІМ ПАМЯТЬ.**

Высокапрэасвяшчэннінейшых Уладыкаў нашых, Архіепіскапа ѿ СЕРГІЯ ѹ ВАСІЛІЯ, Высокапрэзпадобных Архімандрытаў, Мітрафорных Пратаіерэяў, Пратаіерэяў, Прэзпадобных Айцоў, дастойных Рэгентаў і Харыстых, Хвальныя Царкоўныя Рады, Брацтвы ѹ Сястрыцты, дзяржаўныя, навуковыя ѹ грамадзкія Установы, усіх вернікаў сьв. БАПШарквы, чытачоў „Царкоўнага Голосу”, і ўесь наш Беларускі Народ сардэчна вітае з РАСТВОМ ХРЫСТОВЫМ і НОВЫМ — 1968 — ГОДАМ: ХРЫСТОС, БОГ і СПАС НАШ НАРАДЗІУСЯ! ЯГО СЛАЎЦЕ!

ЕПАРХІЯЛЬНАЯ УПРАВА БАПЦ АМЭРЫКІ Й КАНАДЫ.